

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Евдокия Николаева Сотирова,

Бургаски държавен университет „Проф. д-р А.Златаров“

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“

в област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика,
Професионално направление 4.6. Информатика и компютърни науки,
докторска програма Информатика

Докторант: **Тодор Атанасов Тодоров**

Тема: **Анализ на риска в условията на интелигентно земеделие**

Научен ръководител: **проф. д-р Станимир Недялков Стоянов**

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Становището е изготвено на основание на заповед № РД-22-1032 от 19.05.2026 г. на Ректора на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ проф. д-р Румен Младенов и Протокол №1, с които съм определена за член на научното жури и да изготвя становище по процедурата за защита на дисертационен труд на тема „Анализ на риска в условията на интелигентно земеделие“ с автор Тодор Атанасов Тодоров, за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ в област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, Професионално направление 4.6. Информатика и компютърни науки, докторска програма „Информатика“ към катедра „Компютърни системи“ на Факултет по математика и информатика (ФМИ).

Представените от Тодор Атанасов Тодоров материали са в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на Пловдивски университет.

Тодор Атанасов Тодоров е роден на 30.08.1973 г. Завършва висше образование в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ (ПУ), специалност „Компютърни технологии“, с професионална квалификация „икономист-информатик“. През 2003 г. придобива образователно-квалификационна степен „магистър“ по „Международни икономически отношения“ в Университета за национално и световно стопанство - София. През 2018 г. е зачислен като редовен докторант в професионално направление 4.6. Информатика и компютърни науки, докторска програма „Информатика“, към ПУ „Паисий Хилендарски“. От 2019 г. е хоноруван преподавател във Факултета по математика и информатика, а от 2024 г. е асистент в ПУ. На заседание на катедрения съвет на катедра „Компютърна информатика“ с Протокол № 7/14.02.2025 г. е отчислен с право на защита на дисертационния си труд.

2. Обща оценка на дисертационното изследване

Актуалност на тематиката

Дисертационният труд е посветен на актуална област, свързана с анализа на финансовия риск в условията на интелигентно земеделие. Предвид нарастващото влияние на климатичните промени, пазарната нестабилност и дигитализацията върху развитието на аграрния сектор, считам че темата е актуална. Разработването на модели и системи за

идентификация и оценка на риска има съществена роля при подпомагането на управленските решения и за повишаване устойчивостта на земеделските предприятия.

Познаване на проблема

Изложението показва, че докторантът познава спецификата на предметната област и е успял да обвърже успешно икономическите аспекти на риска с информационни модели, цифрови платформи и програмна реализация. Това позволява проблемът да бъде разгледан както от теоретична, така и от приложна гледна точка.

Методика на изследването

Намирам използваната от докторанта за подходяща и логически съотнесена с целите и задачите на изследването. Авторът прилага теоретичен анализ, моделиране, формализация на показатели и програмна реализация на система за идентификация и оценка на финансов риск. Методическият подход е последователен и позволява да се премине от анализ на проблемната област към изграждане на математически модел и неговата реализация в софтуерна среда. Това показва добра обвързаност между теоретичната постановка, предложеното решение и приложната насоченост на дисертационния труд.

Характеристика и оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд на Тодор Атанасов Тодоров е в обем от 131 страници. Съставен е от списък на фигурите, списък на таблиците, увод, четири глави, заключение, научни и научно-приложни резултати, списък с публикациите по дисертационния труд, благодарности, декларация за оригиналност и достоверност и библиография. Библиографията съдържа 102 литературни източника, всички на латиница.

В увода аргументирано е представена актуалността на изследването, подчертана е необходимостта от нови подходи за идентификация и анализ на финансовия риск в условията на интелигентно земеделие. Ясно са формулирани целта, обектът, предметът и задачите на дисертационния труд. Първа глава представя основните характеристики на финансовия риск в аграрния сектор и разглежда ролята на електронните системи и дигиталните технологии за неговото управление. Втора глава е посветена на теоретичните основи на финансовите и аграрните рискове, тяхната класификация, характеристики и принципи на управление. В трета глава е разработен математически модел за идентификация на финансов риск чрез дефиниране на параметрично, индексно и интервално пространство. В четвърта глава е представена програмната реализация на система за изследване на финансов риск в условията на интелигентно земеделие, включително архитектура, развойна среда, програмна реализация и тестване. В заключението са обобщени основните резултати от изследването, формулирани са научните и научно-приложните резултати и са очертани възможности за бъдещо развитие.

Дисертационният труд е структуриран логично, последователно и в съответствие с утвърдените академични изисквания. Изследването е добре аргументирано, а отделните части са обвързани с поставените цел и задачи. Представеният теоретичен анализ, разработеният математически модел и програмната реализация показват последователен изследователски подход. Получените резултати са обосновани и имат както научна, така и научно-приложна стойност.

3. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

За настоящата процедура Тодор Атанасов Тодоров представя две публикации с резултати от изследването си, едната отпечатана в сборник на международна научна конференция InfoTech-2025, индексирана в Scopus и една под печат, представена на 13th International Conference on Intelligent Systems, 2026 г.

Публикациите са свързани с тематиката на дисертационния труд и отразяват отделни аспекти от изследванията на докторанта, свързани с прилагането на съвременни информационни технологии, моделиране и анализ на финансови рискове в условията на интелигентно земеделие.

4. Приноси и значимост на разработката

Подкрепям формулираните от докторанта научни и научно-приложни резултати, представени на стр. 114-115 от дисертационния труд. Те съответстват на съдържанието на разработката и отразяват както теоретичния принос на изследването, свързан с моделирането и анализа на финансовия риск в условията на интелигентно земеделие, така и неговата практическа насоченост, изразена в предложената архитектура, методика и възможности за внедряване в реална информационна среда.

Считам, че формулираните резултати са обосновани, коректно изведени от извършеното изследване и имат значимост както за развитието на научното направление, така и за практиката в областта на интелигентното земеделие и управлението на финансовия риск. В подкрепа на значимостта на разработката са представените от докторанта възможности и идеи за бъдещи приложения.

Получените резултати са оригинални, имат висока стойност и предлагат конкретни решения с потенциал за реално внедряване в практиката. Те съответстват на поставената в дисертационния труд цел и потвърждават актуалността и приложимостта на проведеното изследване.

5. Автореферат

Авторефератът е с обем от 32 страници, добре структуриран и отразява коректно и пълно съдържанието на дисертационния труд, получените резултати и направените изводи от проучването.

6. Критични забележки и въпроси

Нямам критични бележки към докторанта. Допуснати са някои технически неточности, които не омаловажават направените изследвания.

7. Заключение

Оценката ми за дисертационния труд, автореферата, публикациите и научната дейност на Тодор Атанасов Тодоров е изцяло положителна. Дисертационният труд съдържа научни и научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос и показват, че докторантът притежава задълбочена теоретична подготовка, умения за критичен анализ и способност за самостоятелно провеждане на научни изследвания.

Дисертационният труд изцяло отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав на РБ, Правилника за прилагането му, както и критериите на Правилника за развитие на академичния състав в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ и са спазени специфични изисквания на ФМИ.

Това ми дава основание убедено да препоръчам на уважаемите членове на Научното жури да присъди на Тодор Атанасов Тодоров образователната и научна степен “Доктор” по професионално направление 4.6 “Информатика и компютърни науки”.

23.06.2026 г.
гр. Бургас

Изготвил становището:.....
(проф. Е.Сотирова)